

TWORZYWA SZTUCZNE	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-85
	Folia wiskozowa (Tomofan) Oznaczenie zawartości gliceryny	6385-03/05
		Zamiast BN-74/6385-03/05
		Grupa katalogowa 1029

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie zawartości gliceryny stosowanej do produkcji folii wiskozowej zwykłej.

1.2. Zakres stosowania metody. Metodę stosuje się do oznaczania zawartości gliceryny w poszczególnych partiach folii gotowej, jak również do bieżącej kontroli folii w procesie technologicznym.

2. METODA CZNACZANIA

2.1. Zasada oznaczania. Oznaczanie polega na utlenianiu gliceryny metanadjodanem sodowym do kwasu mrówkowego, który oznacza się alkacymetrycznie.

2.2. Odczynniki i roztwory

a) Metanadjodan sodowy (NaIO_4) cz.d.a., roztwór wodny o stężeniu 10 g/l.

b) Wodorotlenek sodowy (NaOH) cz.d.a., roztwór o stężeniu $c(\text{NaOH}) = 0,05 \text{ mol/l}$, przygotowany wg PN-81/C-04530/01.

c) Czerwień metylowa, roztwór przygotowany wg PN-81/C-06501 p. 2.2.

2.3. Aparatura i przyrządy

a) Wytrząsarka laboratoryjna.

b) Suszarka laboratoryjna z automatyczną regulacją temperatury.

c) Kolby stożkowe pojemności 250 cm^3 z doszlifowanym korkiem.

d) Pipeta pojemności 20 cm^3 .

e) Pipeta pojemności 25 cm^3 .

f) Cylinder pomiarowy pojemności 100 cm^3 .

g) Płaskie naczynka wagowe o $\varnothing$ około 50 mm.

2.4. Pobieranie próbek do badań - wg BN-85/6385-03/07 p. 2.3.

2.5. Przygotowanie próbki do badań - wg BN-85/6385-03/07 p. 2.4.

2.6. Liczba próbek. Z każdej partii folii lub z każdej maszyny pobrać jedną próbkę folii. Masa próbki do badań powinna wynosić nie mniej niż 10 g.

2.7. Wykonanie oznaczania. Z przygotowanej wg 2.5 próbki do badań odważyć w naczynku wagowym na wadze analitycznej z dokładnością do $0,0002 \text{ g}$ około 1 g folii i przenieść ilościowo do kolby stożkowej pojemności 250 cm^3 . Do kolby wlać 100 cm^3 , odmierzony cylindrem pomiarowym, wody destylowanej o temperaturze $20 \pm 25^\circ\text{C}$, po czym zamknąć szczelnie kolbę, umocować ją na wytrząsarce i wytrząsać przez 30 min zapewniając intensywne mieszanie (100 ± 120 suwów wytrząsarki na 1 min). Bezpośrednio po zakończeniu wytrząsania pobrać pipetą 20 cm^3 tak otrzymanego ekstraktu wodnego i przenieść do kolby stożkowej pojemności 250 cm^3 , dodać 2 - 3 krople roztworu czerwieni metylowej oraz 25 cm^3 roztworu metanadjodanu sodowego odmierzając go pipetą, po czym odstawić kolbę na 30 min pod przykryciem. Po upływie tego czasu zawartość kolby miareczkować roztworem wodorotlenku sodowego o stężeniu $c(\text{NaOH}) = 0,05 \text{ mol/l}$ do zmiany zabarwienia roztworu z czerwonego na żółty.

Zgłoszona przez Instytut Włókien Chemicznych
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 19 lipca 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 5 listopada 1985 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 13/1985 poz. 24)

Równolegle wykonać oznaczanie wilgotności badanej folii wg BN-85/6385-03/07 p. 2.6.

Należy wykonać po 2 równoległe oznaczania zawartości gliceryny oraz zawartości wilgotności.

2.8. Obliczanie wyników. Zawartość gliceryny w badanej folii (X) należy obliczyć w procentach wagowych w stosunku do suchej masy próbki folii po ekstrakcji wg wzoru

$$X = \frac{5V \cdot 0,05 \cdot 0,092}{m - (5V \cdot 0,05 \cdot 0,092 + 0,01 \cdot m \cdot w)} \cdot 100 =$$

$$= \frac{2,3V}{m - (0,023V + 0,01 \cdot m \cdot w)}$$

w którym:

V - objętość roztworu wodorotlenku sodowego zużytego do miareczkowania, cm^3 ,

m - masa badanej próbki, g,

w - wilgotność folii, %,

0,092 - ilość gliceryny odpowiadająca 1 cm^3 wodorotlenku sodowego o $c = 1 \text{ mol/l}$, g.

2.9. Dopuszczalna różnica między wynikami oznaczeń.

Dopuszczalna różnica między wynikami równoległych oznaczeń nie powinna przekraczać 0,2%.

2.10. Wynik końcowy oznaczania. Za wynik końcowy oznaczania należy przyjąć średnią arytmetyczną wyników dwóch równoległych oznaczeń obliczonych wg 2.8, zgodnych z 2.9.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Instytut Włókien Chemicznych, Łódź, Zakłady Włókien Chemicznych. CHEMITEK-WISTOM, Tomaszów Mazowiecki.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-74/6385-03/05

- podano sposób pobierania próbek do badań,
- zmieniono sposób przygotowania próbek do badań,
- skrócono czas ekstrakcji próbki,
- zmieniono sposób obliczania zawartości gliceryny w folii, odnosząc ją do suchej masy próbki folii po ekstrakcji.

3. Normy i dokumenty związane

PN-81/C-04530/01 Analiza chemiczna. Przygotowanie tytrantów (roztworów mianowanych). Roztwory stosowane w miareczkowaniach kwas-zasada (alkacymetrycznych)

PN-81/C-06501 Analiza chemiczna. Przygotowanie roztworów wskaźników

BN-85/6385-03/07 Folia wiskozowa (Tomofan). Oznaczenie zawartości sumy plastifikatorów

4. Autorzy projektu normy - mgr inż. Danuta Markowska - Instytut Włókien Chemicznych, Łódź, inż. Marian Szewczyk, mgr Barbara Szczepańska, inż. Elżbieta Wsulek - Zakłady Włókien Chemicznych CHEMITEK-WISTOM, Tomaszów Mazowiecki.